

La generació que no és de vidre

Autoria: Jerónimo Cornelles i Guadalupe Sáez

Introducció de Marta García Navarro

Títol: *Princeses, cavallers i dracs. El dia que deixarem de ser xiquets*

Editorial: Bromera, Alzira, 2024

70 pàgines

Deia Hamlet que els còmics són el resum i la crònica del nostre temps. I si ens fixem en els textos teatrals que estan apareixent els darrers anys, podem apreciar com està evolucionat la societat, com estes creadores estan posant el focus en temàtiques i conflictes poc transitats fins fa uns anys, fent del teatre, un mirall de nosaltres mateixos.

Això és el que han intentat fer els autors d'esta obra, posar un mirall davant dels nostres joves, de l'anomenada generació de vidre, precisament amb la intenció de trencar esta idea que són una generació apàtica, pusil·lànim, que no suporta la pressió, ni la frustració ni el fracàs. Que han estat educats en l'opulència i que, vivint la realitat que estem vivint, amb un context d'emergència climàtica, de guerres i de polarització cada vegada més accentuada, hauran d'aprendre a sobreviure, a adaptar-se per a poder tirar endavant.

Princeses, cavallers i dracs, conta la història d'un grup de joves de 2n de Batxillerat que, en una eixida extraescolar a un museu, es veuen implicats en el llançament d'una beguda a un quadre. Amb esta premissa, s'inicia la trama, en la que la directora de

l'institut, la Victòria, (o la Sherlock, sobrenom amb el qual es referixen a ella els alumnes) s'obsessiona i vol aclarir què és allò que ha succeït. Durant la indagació que fa la directora, anem coneixent als cinc joves que s'han vist implicats, les seues realitats, les seues inquietuds, les seues pors, els seus somnis...

És un text creat a partir d'una sèrie de trobades amb grups de joves d'entre 16 a 20 anys, amb els quals els autors van treballar i parlar de diverses qüestions: com si es consideraven cavallers, princeses o dracs, l'ús de les xarxes socials, les relacions amb els pares, les pors, de què els agradaria que anara una obra de teatre... material que han fet servir en la creació.

L'obra està escrita a quatre mans per Jerónimo Cornelles (*Bramant Teatre*), dramaturg, actor i director amb una dilatada experiència al teatre valencià i Guadalupe Sáez (*La família política*), dramaturga i guionista de televisió, que també compta amb una obra molt interessant, amb una escriptura amb imatges molt poètiques on predomina la recuperació de la memòria (*Nínive*), fundadora i impulsora de l'extinta Sala Ultramar. No és la primera vegada que escriuen un text conjuntament, ja ho van fer a *La caravana de les flors* (2022), i ara repetixen la col·laboració. Una manera de treball que demostra, novament, que el teatre, fins i tot l'escriptura, és una feina d'equip.

Està estructurada en 17 escenes on els títols de les mateixes anuncien clarament les temàtiques o els passatges del drama que es tractaran: la infantesa, la crueltat, la responsabilitat, la família, el pacte, l'educació, l'amor, el desig, la disculpa, les expectatives, l'art, la protecció, la paraula, el sistema i el quadre.

L'obra transcorre en dos línies temporals. A la primera escena, Victòria, la directora, des d'un present, ens explica que l'incident va succeir fa sis mesos, just quan estava a punt de jubilar-se. De seguida s'inicia l'analepsi, i es van intercalant els dos eixos temporals amb les rèpliques dels joves on neguen haver vist res, fent pinya (com l'ètica de grup sempre ha establert que s'ha de fer) per protegir a la persona responsable de l'acte, al membre del seu grup. El nus de la trama, que juga amb esta dinàmica d'anar alternant constantment el present i el passat, recrea la investigació que fa la professora per tal d'enxampar al responsable i prendre les mesures disciplinàries pertinents, alhora que anem coneixent als joves i les seues realitats.

Finalment, el desenllaç a les darreres escenes torna al present. En ell, la directora busca redimir-se de la culpa que sent per la decisió d'haver declarat l'incident com un acte vandàlic quan es tractava d'un accident, per haver perjudicat als cincs joves, especialment a Lula i en definitiva, per no haver actuat com tocava. Un final esperançador i feliç, on els personatges inicien nous camins. Tal volta amb algun detall una mica inversemblant i naïf, com que la mateixa directora li pague la matrícula de la facultat de Medicina a l'alumna que va perdre la beca quan se'ls va castigar i no van poder graduar-se amb els seus companys de curs.

EL text trenca constantment la quarta paret i els personatges es dirigeixen directament al lector/espectador, fent-ho partícip de la història, com un membre més de la comissió que ha de valorar si es rectifica o no la decisió que es va prendre i es neteja l'expedient dels alumnes que van ser penalitzats.

Els temes que aborda són molt variats: l'educació emocional dels adolescents, el suïcidi entre els joves, la identitat i el desig sexual, les relacions familiars, les perspectives de futur, el sistema educatiu...sempre posant el focus en esta generació.

Amb el tractament que es fa dels joves personatges, es pretén trencar amb els estereotips que l'imaginari col·lectiu ha tingut establits durant tants anys respecte a les tres figures del títol de l'obra: el cavaller valent, salvador de la princesa, la princesa que espera el seu príncep blau per tal que l'allibere i li proporcione sentit i felicitat a la seua vida, i el drac que escup foc, perillós, salvatge i violent. Estes són les tres figures que apareixen al quadre de Bernat Martorell, *Sant Jordi matant el drac*. La mateixa detonació del conflicte, el llançament d'una beguda contra este quadre, funciona com a metàfora d'esta idea de trencament de prejudicis, alhora que juga amb la pèrdua de la innocència i el pas a l'edat adulta ocasionats per un episodi traumàtic i que l'explicít subtítol s'encarrega de remarcar-nos.

Cadascú dels joves té les seues particularitats arquetípiques: Sergio, el xic que va de dur, però que no ho és tant i li agrada l'art; Gabriel, el xic extravertit, intens, gai, que troba la bellesa en la destrucció i l'atrauen els amors tòxics; Maria, la xica bona, farta de ser la nina d'uns pares massa comprensius que li ho justifiquen tot; Emma, la xica líder, desorientada davant el futur, amb un pare que la desatén després de perdre a la

mare d'Emma; i Lula, bona estudiant, becada, insegura i amb una mare deprimida. En contraposició a ells, es troba Victòria, la persona adulta, l'autoritat, la professora que no va saber fer les coses com tocava perquè es va obstinar a tindre la raó. Dos mons enfrontats, en guerra, com acostuma a estar el món.

Respecte als espais de l'obra, el museu i el despatx, destaquen per la seua blancor, un blanc net, pur, asèptic com un quiròfan, preparat per a disseccionar i analitzar l'acte *vandàlic*, així com per a decidir si se'ls neteja l'expedient i se'ls exonera. El blanc, en la nostra moral jueu cristiana, com a símbol de puresa i de neutralitat. Irònic, ja que esta acotació reiterativa ajuda a remarcar la denúncia que fa el text del tracte que es dona a esta generació.

Finalment, cal destacar positivament la intenció del text (i dels autors) d'apropar-se als joves, de preocupar-se per ells i de fer-los protagonistes d'un teatre que no els vol girar l'esquena, que els vol convidar a participar (de fet, així ho han fet) de l'acte teatral. Un teatre per a joves que pot ser refugi i lluita al mateix temps per a una generació de vidre, tan dura, resilient i amb tantes qualitats positives com qualsevol altra. Però sobretot, per a una generació molt més diversa, i més rica per tant, que les seues antecessores.

Roger Fresquet